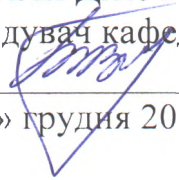

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Тетяна ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА
«27» грудня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

**Актуальні проблеми детінізації економіки та управління
безпекою підприємства**

освітньо-наукова програма Менеджмент

спеціальність 073 Менеджмент

галузь знань 07 Управління і адміністрування

освітній ступінь доктор філософії

навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних
технологій

Полтава
2024/2025 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми детінізації економіки та управління безпекою підприємства» для здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою Менеджмент спеціальності 073 Менеджмент

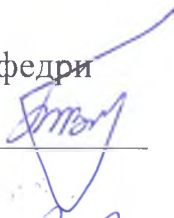
Мова викладання державна.

Розробник: Дячков Д., професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної, д.е.н., професор

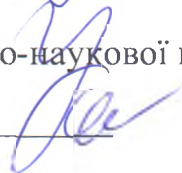
«27» грудня 2024 року (Дмитро ДЯЧКОВ)

Схвалено на засіданні кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної
протокол від «27» грудня 2024 року № 15

Затверджено завідувачем кафедри

«27» грудня 2024 року (Тетяна ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА)

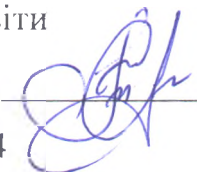
Погоджено гарантом освітньо-наукової програми Менеджмент

«27» грудня 2024 року (Микола ЗОСЬ-КІОР)

Схвалено головою ради з якості вищої освіти

спеціальності «Менеджмент»

протокол від «27» грудня 2024 року № 14

 (Тетяна САЗОНОВА)

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	150	150
Кількість кредитів	5	5
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова	
Рік навчання (курс)	1	1
Семестр	2	1*/2
Лекції (годин)	26	12
Практичні (годин)	24	12
Самостійна робота (годин)	100	126
Вид підсумкового контролю	екзамен	

** настановчі лекції у I семестрі 2024-2025 н.р.*

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми детінізації економіки та управління безпекою підприємства» є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо виявлення, аналізу та мінімізації впливу тіньової економічної діяльності, опанування сучасних підходів до організації систем економічної безпеки на рівні підприємства, регіону та держави, оволодіння методами економічного аналізу, прогнозування, моделювання та розроблення заходів із детінізації економіки, що забезпечують підвищення ефективності управлінських рішень і зміцнення національної безпеки України.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню дисципліни «Актуальні проблеми детінізації економіки та управління безпекою підприємства» освітньо-наукової програми Менеджмент: «Англійська мова академічного спрямування», «Управління науковими проектами», «Філософія науки».

4. Компетентності:

загальні:

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності

спеціальні (фахові):

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках

СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

СК05. Уміння розробляти моделі і стратегії управлінської діяльності та приймати управлінські рішення на основі досліджень.

5. Результати навчання:

РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів РН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач

РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів

РН10. Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання навчальної дисципліни

Результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів	- знати сутність, структуру, критерії та універсальні причини виникнення тіньової економіки як глобального соціально-економічного явища; - аналізувати світові та національні тенденції тінізації економіки, вплив глобалізації, кіберзлочинності, «білих комірців» і нелегальних фінансових потоків; - розуміти інституціональні особливості функціонування тіньової економіки в Україні, зокрема роль корупції, неефективності бюджетної та податкової системи; - обґрунтовувати напрями державного впливу на процеси тінізації та формувати пропозиції з удосконалення регуляторної політики; - формувати концепції детінізації доходів і підвищення прозорості економічних відносин із дотриманням принципів доброчесності, соціальної та екологічної відповідальності бізнесу.
РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів	- знати класифікацію сегментів і методів оцінювання тіньового та неформального секторів економіки (монетарний, балансовий, індексний, експертний, методи зайнятості, статистики домогосподарств); - вміти проводити кількісну оцінку масштабів тіньової економіки на основі аналізу витрат, доходів, зайнятості та фінансових потоків; - застосовувати економетричні, балансові й аналітичні методи для прогнозування рівня тінізації; - аналізувати мотивацію суб'єктів тіньової діяльності та оцінювати ефективність інструментів державної політики детінізації; - формувати пропозиції щодо удосконалення систем фінансового контролю, прозорості звітності та управління ризиками підприємств; - підготувати рекомендації щодо фінансування наукових і практичних проектів у сфері протидії тінізації та зміцнення економічної безпеки.
РН10. Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері	- володіти знаннями щодо формування системи управління безпекою підприємства та її функціональних рівнів; - ідентифікувати загрози економічній, фінансовій, енергетичній,

Результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової	продовольчій, інноваційно-технологічній та зовнішньоекономічній безпеці; - проектувати організаційні структури системи безпеки, визначати ролі, функції та відповідальність підрозділів; - застосовувати сучасні інструменти контролінгу, аутсорсингу та стратегічного управління для підвищення стійкості підприємства; - розробляти та впроваджувати політику цифрової безпеки, управління ризиками й інформаційною захищеністю бізнесу в умовах цифрової трансформації; - інтегрувати результати досліджень у практику корпоративного управління та державної політики економічної безпеки.

6. Методи навчання і викладання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочні (ілюстрування, демонстрування), практичні (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою);

Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів (метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації, метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження);

Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи (дискусії, диспути, дебати, проектування професійних ситуацій, кейс-метод);

Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю (опитування, бесіда, доповідь), методи письмового контролю (самостійна робота), методи самоконтролю (самооцінювання, самоаналіз).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Тіньова економіка як глобальна проблема світового співтовариства

Тема 2. Загальне і специфічне тіньової економіки в країнах з розвинутою і трансформаційною економікою

Тема 3. Методи оцінки тіньового і неформального секторів економіки

Тема 4. Вплив розвитку ринкового механізму на детінізацію економіки

Тема 5. Теоретичні засади управління безпекою підприємства

Тема 6. Основні складові безпеки підприємства

Тема 7. Система управління безпекою підприємства

Тема 8. Форми управління безпекою підприємства

Тема 9. Цифрова безпека та комунікація

Назви тем	Кількість годин							
	073АС МЕН _{дд} 11				073АС МЕН _{ддз} 11			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Тіньова економіка як глобальна проблема світового співтовариства	18	4	4	10	16	2*	2	12
Тема 2. Загальне і специфічне тіньової економіки в країнах з розвинутою і трансформаційною економікою	16	2	2	12	18	-	-	18
Тема 3. Методи оцінки тіньового і неформального секторів економіки	18	4	4	10	16	2	2	12
Тема 4. Вплив розвитку ринкового механізму на детінізацію економіки	16	2	2	12	18	-	-	18
Тема 5. Теоретичні засади управління безпекою підприємства	16	4	2	10	16	2	2	12
Тема 6. Основні складові безпеки підприємства	18	4	4	10	16	2	2	12
Тема 7. Система управління безпекою підприємства	16	2	2	12	16	2	2	12
Тема 8. Форми управління безпекою підприємства	16	2	2	12	18	-	-	18
Тема 9. Цифрова безпека та комунікація	16	2	2	12	16	2	2	12
Усього годин	150	26	24	100	150	12	12	126

* - настановчі лекції у I семестрі 2024-2025 н.р.

8. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	073АС МЕН _{дд} 11	073АС МЕН _{ддз} 11
Тема 1. Тіньова економіка як глобальна проблема світового співтовариства	4	2
Тема 2. Загальне і специфічне тіньової економіки в країнах з розвинутою і трансформаційною економікою	2	-
Тема 3. Методи оцінки тіньового і неформального секторів економіки	4	2
Тема 4. Вплив розвитку ринкового механізму на детінізацію економіки	2	-
Тема 5. Теоретичні засади управління безпекою підприємства	2	2
Тема 6. Основні складові безпеки підприємства	4	2
Тема 7. Система управління безпекою підприємства	2	2
Тема 8. Форми управління безпекою підприємства	2	-
Тема 9. Цифрова безпека та комунікація	4	2
Разом	24	12

Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин	
	073АС МЕН _{дд} 11	073АС МЕН _{ддз} 11
Тема 1. Тіньова економіка як глобальна проблема світового співтовариства	10	12
Тема 2. Загальне і специфічне тіньової економіки в країнах з розвинутою і трансформаційною економікою	12	18
Тема 3. Методи оцінки тіньового і неформального секторів економіки	10	12
Тема 4. Вплив розвитку ринкового механізму на детінізацію економіки	12	18
Тема 5. Теоретичні засади управління безпекою підприємства	10	12
Тема 6. Основні складові безпеки підприємства	10	12
Тема 7. Система управління безпекою підприємства	12	12
Тема 8. Форми управління безпекою підприємства	12	18
Тема 9. Цифрова безпека та комунікація	12	12
Разом	100	126

10. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

11. Оцінювання результатів навчання

Результати навчання	Форми контролю результатів навчання
РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів	виконання вправ на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, тези*, екзамен
РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів	виконання вправ на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, тези*, екзамен
РН10. Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової	виконання вправ на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, тези*, екзамен

* є необов'язковими

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни
для денної форми здобуття освіти 073АС МЕНдд 11

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Тези*	Екзамен	
Тема 1. Тіньова економіка як глобальна проблема світового співтовариства	6	3	10*	20	9
Тема 2. Загальне і специфічне тіньової економіки в країнах з розвинутою і трансформаційною економікою	6	3			9
Тема 3. Методи оцінки тіньового і неформального секторів економіки	6	3			9
Тема 4. Вплив розвитку ринкового механізму на детінізацію економіки	6	3			9
Тема 5. Теоретичні засади управління безпекою підприємства	6	3			9
Тема 6. Основні складові безпеки підприємства	6	3			9
Тема 7. Система управління безпекою підприємства	6	3			9
Тема 8. Форми управління безпекою підприємства	6	3			9
Тема 9. Цифрова безпека та комунікація	6	2			8
Тези					
Екзамен	-	-	-		20
Разом	54	26	10*	20	100

* є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних вправ

Кількість балів	Критерії оцінювання
5-6	Здобувач вищої освіти продемонстрував високий рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання

Кількість балів	Критерії оцінювання
	для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової. Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті
4	Здобувач вищої освіти продемонстрував достатній рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової. Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки. Висока активність на занятті
3	Здобувач вищої освіти продемонстрував середній рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової. Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувачем вищої освіти навчального матеріалу, допускаючи при цьому ряд помилок. Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача вищої освіти як середні. Висока активність на занятті.
2	Здобувач вищої освіти продемонстрував задовільний рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової. Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувачем вищої освіти навчального матеріалу. Незначна активність на занятті.
0-1	Здобувач вищої освіти продемонстрував низький рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних,

Кількість балів	Критерії оцінювання
	екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової. Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Пасивна поведінка на занятті

Шкала та критерії оцінювання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
3 (2 для теми 9)	на високому рівні – здобувач вищої освіти вірно розкрив питання самостійної роботи, в якому містяться елементи навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової; демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки
2 (1 для теми 9)	на середньому рівні – здобувач вищої освіти демонструє знання і розуміння основних положень питання самостійної роботи, в якому містяться елементи навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді
0-1 (0 для теми 9)	на низькому рівні – здобувач вищої освіти демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання, в якому містяться елементи навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової, наявні суттєві помилки; висновки неповні

Шкала та критерії оцінювання тез

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Тези відповідають програмі курсу за змістом; оформлені згідно встановлених вимог; опубліковані/прийняті до друку підчас проходження курсу	10
Середній	Тези відповідають програмі курсу за змістом але потребували значних доопрацювань; прийняті до друку підчас проходження курсу	5
Незадовільний	Тези не відповідають програмі курсу за змістом; не прийняті до друку підчас проходження курсу	0

Формою семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Актуальні проблеми детінізації економіки та управління безпекою підприємства» є екзамен.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
для теоретичного питання*	9-10	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади. Демонструє високий рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової.
	7-8	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять. Демонструє достатній рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової.
	5-6	Здобувач вищої освіти демонструє середній рівень знань, при цьому відповідь не досить повна, проте логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
		понять. Демонструє середній рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової.
	3-4	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади. Демонструє задовільний рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової.
	1-2	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять. Демонструє низький рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової.
	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти. Демонструє низький рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
		значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової.
Максимальна кількість балів	20 балів	

*екзамен складається з 2 теоретичних питань

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
для заочної форми здобуття освіти 073АС МЕНддз 11

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Тези*	Екзамен	
Тема 1. Тіньова економіка як глобальна проблема світового співтовариства	10	-	10*	20	10
Тема 2. Загальне і специфічне тіньової економіки в країнах з розвинутою і трансформаційною економікою	-	5			5
Тема 3. Методи оцінки тіньового і неформального секторів економіки	10	5			15
Тема 4. Вплив розвитку ринкового механізму на детінізацію економіки	-	5			5
Тема 5. Теоретичні засади управління безпекою підприємства	10	-			10
Тема 6. Основні складові безпеки підприємства	10	-			10
Тема 7. Система управління безпекою підприємства	10	-			10
Тема 8. Форми управління безпекою підприємства	-	5			5
Тема 9. Цифрова безпека та комунікація	10	-			10
Тези					
Екзамен	-	-	-		20
Разом	60	20	10*	20	100

* є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних вправ

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	Здобувач вищої освіти продемонстрував високий рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової. Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті
7-8	Здобувач вищої освіти продемонстрував достатній рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової. Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки. Висока активність на занятті
5-6	Здобувач вищої освіти продемонстрував середній рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової. Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувачем вищої освіти навчального матеріалу, допускаючи при цьому ряд помилок. Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача вищої освіти як середні. Висока активність на занятті.
3-4	Здобувач вищої освіти продемонстрував задовільний рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної

Кількість балів	Критерії оцінювання
	проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової. Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувачем вищої освіти навчального матеріалу. Незначна активність на занятті.
0-2	Здобувач вищої освіти продемонстрував низький рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової. Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Пасивна поведінка на занятті

Шкала та критерії оцінювання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	на високому рівні – здобувач вищої освіти вірно розкрив питання самостійної роботи, в якому містяться елементи навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової; демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки
3-4	на середньому рівні – здобувач вищої освіти демонструє знання і розуміння основних положень питання самостійної роботи, в якому містяться елементи навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді
2	на задовільному рівні – здобувач вищої освіти демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання, в якому містяться елементи навиків розробки та реалізації

Кількість балів	Критерії оцінювання
	наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової. Висновки неповні. Наявні несуттєві помилки під час відповіді.
0-1	на низькому рівні – здобувач вищої освіти демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання, в якому містяться елементи навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової; наявні суттєві помилки; висновки неповні

Шкала та критерії оцінювання тез

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Тези відповідають програмі курсу за змістом; оформлені згідно встановлених вимог; опубліковані/прийняті до друку під час проходження курсу	10
Середній	Тези відповідають програмі курсу за змістом але потребували значних доопрацювань; прийняті до друку під час проходження курсу	5
Незадовільний	Тези не відповідають програмі курсу за змістом; не прийняті до друку під час проходження курсу	0

Формою семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Актуальні проблеми детінізації економіки та управління безпекою підприємства» є екзамен.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
для теоретичного питання*	9-10	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади. Демонструє високий рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
		використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової.
	7-8	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять. Демонструє достатній рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової.
	5-6	Здобувач вищої освіти демонструє середній рівень знань, при цьому відповідь не досить повна, проте логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять. Демонструє середній рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової.
	3-4	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади. Демонструє задовільний рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
		дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової.
	1-2	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять. Демонструє низький рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової.
	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти. Демонструє низький рівень знань щодо навиків розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів; планування і виконання наукових і прикладних досліджень з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критичного аналізу результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складання пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів; організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової.
Максимальна кількість балів	20 балів	

*екзамен складається з 2 теоретичних питань

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Не передбачено.

13. Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені робочою програмою, мають бути виконані та здані до залікового тижня.

Неприпустимим є списування виконаних завдань практичного заняття / самостійної роботи у інших здобувачів вищої освіти та видавання їх за свої, а також використання при

виконанні завдань III.

Тезиси, у разі їх підготовки здобувачем вищої освіти, перевіряються на наявність плагіату і допускаються до друку та зарахування, із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі низького рівня оригінальності, тези вважаються такими, що не підготовлені та додаткові бали за них не зараховуються.

Списування під час екзамену (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонене. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та виконання розрахунків по практичним завданням, що їх передбачають.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даного освітнього компоненту, або в процесі його опанування. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні у разі опанування частини навчальної дисципліни відбувається за рішенням провідного викладача. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Порядок повторного проходження контрольних заходів регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. URL: <https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>

14. Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Базилевич В. Д., Баластрик Л. О., Котляр М. О. *Економічна безпека підприємства: теорія, методологія, практика*. Київ : Знання, 2021. 432 с.
2. Лігоненко Л. О. *Менеджмент економічної безпеки підприємства*. Київ : КНЕУ, 2020. 320 с.
3. Мельник Л. Г., Карінцева О. І. *Тіньова економіка: сутність, оцінка, механізми протидії*. Суми : Університетська книга, 2019. 298 с.
4. Турило А. М. *Тіньова економіка: методи оцінки та напрями детінізації*. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 276 с.
5. Савчук В. П., Козловський В. О. *Системи економічної безпеки підприємства: управлінський аспект*. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2022. 288 с.
6. Череп А. В., Іванова І. М. *Управління ризиками та економічною безпекою підприємств*. Запоріжжя : КПУ, 2021. 304 с.
7. Schneider F., Enste D. H. *The Shadow Economy: An International Survey*. Cambridge : Cambridge University Press, 2020. 256 p.

8. Williams C. C. *Tackling the Shadow Economy: A Global Perspective*. Cheltenham : Edward Elgar Publishing, 2021. 280 p.
9. OECD. *Measuring the Non-Observed Economy: A Handbook*. Paris : OECD Publishing, 2022. 196 p.
10. UNODC. *Global Report on Money Laundering and Illicit Financial Flows*. Vienna : United Nations Office on Drugs and Crime, 2023. 148 p.

Допоміжна:

1. Козак Ю. Г., Мельник Т. М. *Глобальна економіка та міжнародна безпека*. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 352 с.
2. Герасименко В. Г. *Фінансова безпека підприємств в умовах нестабільності економічного середовища*. Київ : КНЕУ, 2020. 240 с.
3. Дикань В. Л., Клебанова Т. С., Третяков О. В. *Економічна безпека суб'єктів господарювання*. Харків : УкрДАЗТ, 2020. 274 с.
4. Дячков Д. В. Розробка методологічних засад оцінювання та діагностики інформаційної безпеки підприємств агропродовольчої сфери. *Український журнал прикладної економіки*. 2019. Том 4. № 3. С. 188–197.
5. Дячков Д. В. Формування моделі політики інформаційної безпеки на основі концепцій «глибинного захисту». *Підприємництво і торгівля : збірник наукових праць*. Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету. 2019. Вип. 25. С. 116–122.
6. Дячков Д. В., Батура В. Ю., Сокирко І. А. Формування організаційно-економічного механізму управління економічною безпекою підприємства. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка та управління*. К. : ВД «Гельветика», 2019. Т. 30 (69). № 5. Ч. 2. С. 31–36.
7. Зось-Кіор М. В., Дячков Д. В., Павлик Р. В. Система економічної безпеки підприємства: поняття, принципи, сутність. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. 2019. № 5. С. 103–109.
8. Маркіна І. А., Дячков Д. В. Організаційні засади створення віртуальної платформи «забезпечення інформаційної безпеки підприємств агропродовольчої сфери» на засадах інтелектуального краудсорсингу. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка : Економічні науки*. 2019. Вип. 202. С. 450–461.
9. Шкарлет С. М. *Економічна безпека держави: теоретико-методологічні основи забезпечення*. Київ : КНЕУ, 2019. 400 с.
10. Transparency International. *Corruption Perceptions Index 2023: Global Report*. Berlin : Transparency International, 2024. 92 p.
11. World Bank. *Governance and the Law: World Development Report 2017*. Washington, D.C. : World Bank Group, 2017. 352 p.
12. IMF. *Shadow Economies Around the World: What Did We Learn Over the Last 20 Years?* Washington, D.C. : International Monetary Fund, 2021. 38 p.
13. European Commission. *Report on the Fight Against Corruption and Tax Evasion in the EU*. Brussels : EC Publications, 2022. 124 p.
14. World Economic Forum. *Global Risks Report 2024*. Geneva : WEF, 2024. 114 p.
15. CASE Україна. *Аналітичні матеріали щодо тіньової економіки та демінізації бізнесу в Україні*. Київ : CASE Україна, 2023. 68 с.

Інформаційні ресурси:

1. Міністерство економіки України – <https://www.me.gov.ua>
2. Державна служба фінансового моніторингу України – <https://fiu.gov.ua>
3. Державна служба статистики України – <https://ukrstat.gov.ua>

4. Національний банк України – <https://bank.gov.ua>
5. Рахункова палата України – <https://rp.gov.ua>
6. Transparency International – <https://www.transparency.org>
7. OECD Data Portal – <https://data.oecd.org>
8. World Bank Open Data – <https://data.worldbank.org>
9. UNODC – <https://www.unodc.org>
10. UN Global Compact – <https://www.unglobalcompact.org>
11. IMF Data Portal – <https://data.imf.org>
12. World Economic Forum – <https://www.weforum.org>
13. Europol – <https://www.europol.europa.eu>
14. European Court of Auditors – <https://www.eca.europa.eu>
15. Ukrainian Think Tanks Liaison Office in Brussels – <https://ukraine-office.eu>
16. CASE Україна – <https://case-ukraine.com.ua>
17. VoxUkraine – <https://voxukraine.org>
18. KSE Institute – <https://kse.ua/ua/kse-institute>
19. Верховна Рада України (Законодавство) – <https://zakon.rada.gov.ua>
20. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>